

Rječnik

Mjere

Anualizirana volatilnost: mjeru koja pokazuje varijabilnost prinosa za fond ili usporedivi tržišni indeks u odnosu na njihov povijesni prosjek (naziva se i „standardna devijacija“).

Dva fonda mogu imati isti prinos u određenom razdoblju. Fond čiji su mjesecni prinosi manje varirali imat će nižu anualiziranu volatilnost te će se smatrati da je ostvario prinose uz niži rizik. Izračun je standardna devijacija 36 mjesecnih prinosa izražena kao anualizirani broj. Volatilnosti za fondove i indekse izračunavaju se neovisno jedna o drugoj.

Relativna volatilnost: omjer izračunat usporedbom anualizirane volatilnosti fonda i anualizirane volatilnosti usporedivog tržišnog indeksa. Vrijednost viša od 1 znači da je fond bio volatilniji od indeksa. Vrijednost niža od 1 znači da je fond bio manje volatilan od indeksa. Relativna volatilnost od 1,2 znači da je fond bio 20 % volatilniji od indeksa, dok mjeru od 0,8 znači da je fond bio 20 % manje volatilan od indeksa.

Sharpeov omjer: omjer uspješnosti fonda u odnosu na rizik, pri čemu se u obzir uzima prinos na nerizična ulaganja. Omjer ulagaču služi da bi procjenjeni ostvarujući fond adekvatne prinose u odnosu na razinu uključenog rizika. Što je omjer veći, to je uspješnost u odnosu na rizik bolja. Ako je omjer negativan, fond je ostvario prinos niži od nerizične stope. Omjer se izračunava na način da se nerizični prinos (kao što je novac) u odgovarajućoj valuti oduzme od prinosa fonda te se dobiveni rezultat podijeli s volatilnosti fonda. Izračunava se uporabom anualiziranih brojki.

Anualizirana alfa: razlika između očekivanog prinosa fonda (na temelju njegove bete) i stvarnog prinosa fonda. Fond s pozitivnom alfom ostvario je veći prinos nego što se očekivalo s obzirom na njegovu betu.

Beta: mjeru osjetljivosti fonda na tržišna kretanja (izražena tržišnim indeksom). Beta tržišta po definiciji iznosi 1,00. Beta od 1,10 ukazuje na to da bi se od fonda mogao očekivati 10 % bolji prinos od indeksa na tržištima koja su u razdoblju rasta i 10 % lošiji na tržištima koja su u razdoblju pada, uz pretpostavku da svi ostali čimbenici ostanu nepromijenjeni. Suprotno tome, beta od 0,85 upućuje na to da se od fonda može očekivati 15 % lošiji prinos od tržišnog prinosa na tržištima koja su u razdoblju rasta i 15 % bolji na tržištima koja su u razdoblju pada.

Anualizirano praćenje odstupanja od referentne vrijednosti (tracking error): mjeru koja pokazuje koliko blisko fond prati indeks s kojim se uspoređuje. To je standardna devijacija viška prinosa fonda. Što je veće odstupanje fonda od referentne vrijednosti, veća je varijabilnost prinosa fonda u odnosu na tržišni indeks.

Informacijski omjer: mjeru učinkovitosti fonda u ostvarivanju viška prinosa za razinu preuzetog rizika. Informacijski omjer od 0,5 pokazuje da je fond ostvario anualizirani višak prinosa jednak polovici vrijednosti odstupanja od referentne vrijednosti. Omjer se izračunava na način da se anualizirani višak prinosa fonda podijeli s odstupanjem od referentne vrijednosti fonda.

R2: mjeru koja predstavlja razinu do koje se prinos fonda može objasniti prinosima na usporedivi tržišni indeks. Vrijednost 1 znači da su fond i indeks u savršenoj korelaciji. Mjera od 0,5 znači da se samo 50 % uspješnosti fonda može objasniti indeksom. Ako R2 iznosi 0,5 ili manje, beta fonda (a stoga i njegova alfa) nije pouzdana mjeru (uslijed slabe korelacije između fonda i indeksa).

Trajne naknade

Trajne naknade predstavljaju naknade koje se tijekom godine naplaćuju fondu. Računaju se na završetku poslovne godine fonda i mogu varirati od godine do godine. U slučaju fondova s fiksnim trajnim naknadama, te godišnje varijacije možda ne postoje. U slučaju novih klasa fondova ili klasa koje su usred korporativnih akcija (npr. izmijene i dopune godišnje naknade za upravljanje), iznos trajnih naknada procjenjuje se dok se ne ispunе kriteriji za objavljivanje stvarnog iznosa trajnih naknada.

Vrste naknada koje su obuhvaćene iznosom trajnih naknada jesu pristojbe za vođenje, administrativne pristojbe, pristojbe za skrbničke i depozitne usluge te transakcijske naknade, troškovi izvještavanja dioničara, pristojbe za regulatorne prijave, direktorske naknade (ako je primjenjivo) i bankarske naknade.

Isključuje: naknade za uspješnost (ako je primjenjivo); transakcijske troškove portfelja, osim ako fond plaća ulaznu/izlaznu naknadu pri kupnji ili prodaji udjela u drugom subjektu za zajednička ulaganja.

Više informacija o naknadama (uključujući pojedinosti o završetku poslovne godine fonda) potražite u dijelu s naknadama u najnovijem Prospektu.

Pokazatelj nagrada i rizika (SRI)

Ovaj pokazatelj rizika preuzima se iz dokumenta s ključnim informacijama na završetak relevantnog mjeseca. Budući da je tijekom mjeseca moguće njegovo ažuriranje, najnovije informacije potražite u dokumentu s ključnim informacijama.

- Kategorija rizika izračunata je s pomoću podataka o povijesnoj uspješnosti.
- Kategorija rizika ne mora biti pouzdan pokazatelj budućeg profila rizika fonda, nije zajamčena i može se eventualno promijeniti.
- Najniža kategorija ne znači da je ulaganje „bez rizika“.
- Profil rizika i nagrada klasificira se prema razinama povijesnog kolebanja neto vrijednosti imovine klase udjela, te unutar te klasifikacije kategorije 1 i 2 označuju nisku razinu povijesnog kolebanja, kategorije od 3 do 5 srednju razinu, a 6 i 7 visoku razinu.

Povijesni prinos

Povijesni prinos fonda temelji se na objavljenim dividendama tijekom prethodnih 12 mjeseci. Izračunava se zbrajanjem visina dividenda objavljenih u tom razdoblju, te se dijeli s cijenom na datum objavljivanja. Objavljene dividende ne smiju se potvrditi i mogu se mijenjati. Ako ne postoje podaci o objavljenim dividendama za razdoblje od 12 mjeseci, neće se objaviti povijesni prinos.

Klasifikacija sektora/industrije

GICS: Global Industry Classification Standard (GICS) razvili su Standard & Poor's i MSCI Barra. GICS se sastoji od 11 sektora, 24 industrijskih grupa, 68 industrija i 157 podindustrija. Više informacija dostupno je na adresi <http://www.standardandpoors.com/indices/gics/en/us>

ICB: Industry Classification Benchmark (ICB) industrijska je klasifikacija koju su razvili Dow Jones i FTSE. Upotrebljava se za podjelu tržišta na sektore u makroekonomiji. ICB upotrebljava sustav od 10 industrija, podijeljenih na 19 nadsektora, koji su dalje podijeljeni na 41 sektor, a oni sadrže 114 podsektora. Više informacija dostupno je na adresi <http://www.icbenchmark.com/>

TOPIX: Tokijski cjenovni indeks dionica, poznatiji kao TOPIX, burzovni je indeks za Tokijsku burzu (TSE) u Japanu, koji prati sva domaća poduzeća na prvoj kotaciji burze. Izračunava ga i objavljuje TSE.

IPD označuje Investment Property Databank, poduzeće koje je pružatelj usluga analize uspješnosti i **benchmarkinga** za ulagače u nekretnine. IPD UK Pooled Property Funds Index – All Balanced Funds dio je indeksa IPD Pooled Funds koji tromjesečno objavljuje IPD.

Morningstar Style Box

Morningstar Style Box mreža je s devet polja koja pruža grafički prikaz stila ulaganja fondova. Temelji se na ulagačkim instrumentima fonda i klasificira fondove u skladu s tržišnom kapitalizacijom (okomita os) te čimbenicima rasta i vrijednosti (vodoravna os). Čimbenici vrijednosti i rasta temelje se na mjerama kao što su zarada, novčani tok i dividendni prinos te upotrebljavaju povjesne podatke i podatke o predviđanjima.

Kako se podaci računaju i predstavljaju (dionički fondovi)

Podaci o sastavu portfelja računaju se i predstavljaju prema nekoliko općih načela:

- **Objedinjavanje:** sva ulaganja, uključujući izvedenice, koja su povezana s određenim poduzećem izdavateljem kombinirana su da bi iskazali ukupan postotak ulagačkih instrumenata za svako poduzeće. Objedinjeni ulagački instrument navodi se kao pozicija. Ako je poduzeće uvršteno na burzu u dvije zasebne države, svako uvrštenje mora se klasificirati kao zasebno poduzeće izdavatelj. Fondovi čijim se dionicama trguje na burzi (ETF-ovi) i izvedenice ETF-a promatraju se kao pojedinačni vrijednosni papiri – odnosno, nisu objedinjeni.
- **Kategorizacija:** za ulaganja koja imaju referentne vrijednosne papire koristimo atribute referentnog poduzeća izdavatelja ili redovne dionice da utvrdimo odgovarajući sektor, pojas tržišne kapitalizacije i geografsko područje.
- **Izvedenice:** sve izvedenice uvrštene su na temelju izloženosti i, ako je potrebno, prilagođene su prema delti. Prilagođavanje prema delti izražava izvedenice kao ekvivalentan broj udjela potreban da se ostvari isti prinos.
- **Vrijednosni papiri u „košari“:** vrijednosni papiri koji predstavljaju broj udjela poduzeća – poput ročnika na indeks ili opcija – raspodjeljuju se u kategorije (poput države) kad god je moguće. U suprotnom se stavljaju u kategoriju „Ostali indeks / Neklasificirano“.

Karakteristike portfelja (fondovi s fiksnom dobiti)

Prinos distribucije (%)

Prinos distribucije odražava iznose za koje se može očekivati da će biti raspodijeljeni tijekom sljedećih 12 mjeseci kao postotak srednje tržišne jedinične cijene fonda na prikazani datum, a temelji se na stanju portfelja toga dana. Uključuje trajne naknade fonda, ali ne uključuje nikakvu ulaznu naknadu, a ulagači mogu biti obvezni platiti porez na distribucije.

Referentni prinos (%)

Referentni prinos prikazuje se jer ovaj fond distribuira dobit od kupona*, što ograničava uspješnost kapitala fonda. Referentni prinos godišnji je iznos dobiti koja bi se mogla isplatiti ulagačima bez narušavanja vrijednosti kapitala fonda. Niži je od prinosa od distribucije jer bi se svi gubici kapitala koji nastanu pri dospjeću obveznica kupljenih iznad njihove nominalne vrijednosti uzeli u obzir pri izračunu. Referentni prinos neto je iznos nakon plaćanja trajnih naknada fonda, ali ne obuhvaća ikakvu ulaznu naknadu. Referentni prinos bruto je iznos prije plaćanja poreza i ulagači mogu biti podložni porezu pri distribuciji.

*Kupon je kamatna stopa navedena na obveznici prilikom izdavanja.

Efektivno trajanje

Trajanje je mjera osjetljivosti vrijednosti fonda na promjene kamatnih stopa. Efektivno trajanje izračun je trajanja za obveznice s integriranim opcijama (kao što je kupovna opcija ili prodajna opcija). Uzima u obzir činjenicu da će očekivani novčani tokovi fluktuirati u skladu s promjenama kamatnih stopa i utjecati na cijenu obveznice. Efektivno trajanje fonda izračunava se na temelju tržišno ponderiranog zbroja efektivnog trajanja svakog pojedinog instrumenta. Učinak izvedenica kao što su ročnice obveznica i zamjene kamatne stope uključeni su u izračun.

Tekući prinos (%)

Opisuje dobit koju ulagači ostvare od svojeg portfelja kao postotak tržišne vrijednosti vrijednosnih papira. Na njega se na valja oslanjati kao na mjeru očekivanog prinosa fonda (ili distribucije). Obveznice s velikom vjerovatnošću neispunjavanja obveza isključene su iz izračuna. Tekući prinos ne odražava ukupan prinos tijekom životnog vijeka obveznice te ne uzima u obzir rizik ponovnog ulaganja (nesigurnost o stopi pri kojoj se budući novčani tokovi mogu ponovno uložiti) ili činjenicu da obveznice obično dospievaju po nominalnoj vrijednosti, što može biti važna komponenta prinosa obveznice. Tekući prinos ne uključuje utjecaj naknada.

Prosječno dospijeće (godine)

Tržišno ponderirano prosječno dospijeće obveznica koje su u portfelju. Konzolama je dodijeljeno dospijeće 31. prosinca 2049. Izvedenice su isključene iz izračuna.

Broj naziva

Ukupan broj pojedinačnih izdavatelja čije se obveznice drže u fondu. Budući da fond često drži više od jedne obveznice određenog izdavatelja, ta je brojka uglavnom niža od broja ulagačkih instrumenata.

Prosječni kreditni rejting

To je ponderirani prosjek svih kreditnih rejtinga obveznica u fondu, izražen s pomoću industrijskog standardnog slovnog sustava (npr. AAA, BBB). Uzima u obzir sva ulaganja u fond, uključujući izvedenice. Ta mjera pruža uvid u ukupnu rizičnost obveznica fonda: što je prosječni kreditni rejting niži, fond je rizičniji. S linearnim ponderiranim prosjekom, težina dodijeljena svakom izdanju jednak je težini tržišne vrijednosti. S eksponencijalnim ponderiranim prosjekom, težina se proporcionalno povećava za kreditni niže kvalitete. U oba izračuna, konačna je vrijednost rejting ekvivalentan S&P-ovu koji je najbliži izračunatom prosjeku.

Kako se podaci računaju i predstavljaju (fondovi s fiksnom dobiti)

Raspodjela imovine: „Dobitak i gubitak valutnih izvedenica“ obuhvaća bilance jamstava s protustranama koje proizlaze iz izvedenica koje se koriste u fondu (to može prouzročiti negativnu bilancu). „Povezano s indeksom“ obuhvaća nedržavne obveznice povezane s indeksom.

Izloženost države: Osnova je država sjedište izdavatelja; „Dobitak i gubitak valutnih izvedenica“ obuhvaća bilance jamstava s protustranama koje proizlaze iz izvedenica koje se koriste u fondu (to može prouzročiti negativnu bilancu).

Kreditni rejting: U svrhu analize rejtinga, primjenjuje se gori od dva najbolja rejtinga iz agencija S&P, Moody's i Fitch (poznato pod nazivom metoda Basel).

Valutna izloženost: Ova tablica prikazuje valutnu izloženost i zaštitu ulaganja fonda od rizika. Stupac „Nakon zaštite od rizika“ prikazuje valutnu izloženost relevantnu za ulagača. Ulagači u klase sa zaštitom od rizika odlučili su da im se u tablici ne prikazuje valutna izloženost, nego da imaju izloženost od c100 % valuti kojom se trguje. Tablica svejedno nudi podatke o referentnim ulaganjima fonda.

Izloženost izvedenicama: Isključuje valutne izvedenice.

Profil dospijeća (doprinos trajanju): Uključuje učinak izvedenica od kamatnih stopa kao što su ročnice na državne obveznice, zamjena inflacijskog rizika i zamjena kamatnih stopa.

Pozicije sektora: „Dobitak i gubitak valutnih izvedenica“ obuhvaća bilance jamstava s protustranama koje proizlaze iz izvedenica koje se koriste u fondu (to može prouzročiti negativnu bilancu).

Vodeće izloženosti u dugim pozicijama i vodeće veće/manje težine

po izdavatelju: Učinak kreditnih izvedenica uključuje se ako je referentni subjekt specifični izdavatelj obveznica. Isključene su ročnice na državne obveznice i kreditne izvedenice uslijed neispunjavanja obveze prema indeksu.